

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE ÇALIŞMALARI

YRD.DOÇ.DR. N.TOMRİS YALÇINKAYA
G.Ü.KADIN SORUNLARI ARAŞTIRMA VE UYGULAMA
MERKEZİ MÜDÜRÜ

tmmob
makina mühendisleri odası
ankara şubesi

Sosyal ve Kültürel Etkinlikler Komisyonu

KADINA YÖNELİK
SİDDETE KARŞI
MÜCADELE

VE

ULUSLARARASI
DAYANIŞMA
GÜNÜ

TOPLUMSAL BİLİNÇ OLUŞTURMA ÇALIŞMALARI

25 Kasım DÜNYA Kadına Şiddetle Mücadele ve Dayanışma Günü Kutlamaları,

Dominikli 3 kızkardeş Mirabellerin hazin hikayesi Birleşmiş Milletlerin 1999 yılında aldıkları kararla Uluslararası boyutta mücadele ve dayanışma günü olarak kutlanmaya başlanmıştır.

25 Kasım tarihinde;Uluslararası boyutta etkinliklerle toplumlarda kadına şiddete karşı dayanışma ve koruma bilinci oluşturulmaktadır.

ŞİDDET NEDİR?

- Şiddet: Kişinin, fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik açıdan zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskıyı ya da özgürlüğün keyfî engellenmesini de içeren, toplumsal, kamusal veya özel alanda meydana gelen fiziksel, cinsel, psikolojik, sözlü veya ekonomik her türlü tutum ve davranışlar, **(6284 sayılı, Ailenin Korunması Ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Madde:2)**
- Şiddet, “fiziksel gücün ve erkin, tehdit mahiyetinde veya fiili olarak, yaralanma, ölüm, psikolojik zarar, gelişme bozukluğu veya yoksunluğu gibi sonuçlara yol açan veya böyle sonuçlar vermesi muhtemel biçimlerde kasıtlı kullanımı”dır **(UNVAC, 2006)**.
- Sahip olunan güç veya kudretin, yaralanma ve kayıpla sonlanan veya sonlanma olasılığı yüksek bir biçimde bir başka insana, kendine, bir gruba veya bir topluma karşı tehdit yoluyla ya da bizzat uygulanmasıdır. **(WHO, 1996)**

ŞİDDETİN TARİHSEL SÜRECİ

- **Şiddet** olgusunun ortaya çıkışı insanlık tarihiyle paraleldir. Arkeologlar, kadına şiddet olaylarını 3 bin yıl öncesine götürmektedir. Erkek mumyaların kemiklerinde yüzde 9-20 kırığa rastlanırken, kadın mumyalarda bu oran yüzde 30-50'dir. Bu kırıklar savaştan çok bireysel kavgaya dönüşen kafa kırıklarıdır. Kadının eşi tarafından yöneltilen şiddet davranışıyla karşı karşıya kaldığı her dönem ve her toplumda bildirilmesine karşın buna aile içinde çözülmesi daha uygun kişisel bir sorun olarak bakılmış, bu konu bilim insanlarının pek ilgisini çekmemiştir.
- Yani kadına yönelik şiddet binlerce yıldır süregelen ve hala engellenemeyen bir durumdur.

KADINA YÖNELİK ŞİDDET

- Kadınlara, yalnızca kadın oldukları için uygulanan ve kadınları etkileyen cinsiyete dayalı bir ayrımcılık ile şiddet içeren her türlü tutum ve davranış, **KADINA YÖNELİK ŞİDDETTİR.**
- Aile veya hanede aile bireyleri arasında meydana gelen her türlü fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik şiddet **EV İÇİ ŞİDDETTİR.**
- Kadını, kesici veya vurucu aletlerle yaralamak, yakıcı maddelerle bedenine zarar vermek, sağlıksız koşullarda yaşamaya mecbur bırakmak vb. eylemler **FİZİKSEL ŞİDDETTİR.**

- Kıskançlık bahanesiyle kadını sürekli kontrol altında tutmak, odaya veya eve kilitlemek, yakınları ve arkadaşlarıyla görüştürmemek, nasıl giyineceğine, kimlerle görüşüp, nereye gideceğine kadın yerine karar vermek, kadını çocuklarına zarar vermekle veya öldürmekle tehdit etmek **PSİKOLOJİK ŞİDDETTİR.**
- Kadına para vermemek veya kısıtlı para vermek, kadının mallarını ve gelirlerini elinden almak, çalışmasına izin vermemek, istemediği işte zorla çalıştırmak, ailenin tasarrufları, gelir ve giderleri konusunda müşterek hareket etmemek **EKONOMİK ŞİDDETTİR.**
- Taciz, sarkıntılık, evlilik içi tecavüz, kadını çocuk doğurmaya ya da doğurmamaya zorlamak **CİNSEL ŞİDDETTİR.**

ŞİDDET ŞEKİLLERİ

KESK'in hazırladığı broşüre göre, kadınların maruz kaldıkları şiddet şekilleri 8 başlık altında toplanmış:

1)Gözdağı verme:

Bakışlar, eylemler ve jestler yoluyla korkutma, eşyaları atma, malına zarar verme, silah gösterme.

2)Duygusal şiddet:

Susturma, kendini kötü hissetmesini sağlama, isimler takma, zihinsel oyunlar oynama, aşağılama, kendini suçlu hissettirmeye çalışma.

3)Tecrit etme:

Yaptığı, görüştüğü, konuştuğu okuduğu şeyleri, gittiği yerleri kontrol etme, sosyal katılımını kısıtlama, bu hareketleri kiskançlıkla gerekçelendirme.

4)Aşağılama, inkar etme, suçlama:

Yaptığı tacizi önemsememe, bu konudaki şikayetleri ciddiye almama, tacizin olmadığını iddia etme, rahatsız edici hareketlerine kadının neden olduğunu söyleme.

5) Çocukları kullanma:

Çocuklar konusunda kadının kendisini suçlu hissetmesini sağlama, mesajlarını iletmek için çocuklarını kullanma, ziyaretleriyle onları rahatsız etme, çocukları alacağını söyleyerek tehdit etme.

6) Erkeklğini konuşturma:

Kadına hizmetçi gibi davranma, bütün önemli kararları kendi verme, evin efendisi gibi davranma, kadın ve erkeğin rollerinin ne olması gerektiğini tanımlama.

7) Ekonomik şiddet:

Kadının iş bulmasını engellemeye çalışma, kendisinden para istetmeye çalışma, parasını alma, aile gelirinin ne olduğunu söylememeye ve gelirden pay almasını engelleme.

8) Zorlamak ve tehdit etme:

Bir şey yapmaya zorlamak için yaralamakla, terk etmekle ya da intihara teşebbüs etmekle tehdit etme, şikayetlerini geri almasını sağlamaya çalışma, yasa dışı şeyler yapmaya zorlama.

TÜRKİYE'DE KADINA ŞİDDETİN YAYGINLIĞI

- ***FİZİKSEL ŞİDDETİN YAYGINLIĞI** (2008) Eğitimsiz kadınlarda % 52.5 İlköğretim mezunlarında % 39.9,Orta öğretim mezunlarında % 35, Lise ve üzeri eğitimlilerde ise % 25 oranlarındadır.
- ***İNTİHAR YAYGINLIĞI** (2010)
15-75 arası kadınlarda intihar oranı % 22,4'dir.
- **2012 VERİLERİ:**
- İçişleri Bakanlığı'nın hazırladığı rapora göre 2012'nin ilk yedi ayında ülke çapında 50 bin 617 şiddet vakası yaşandı. 49 bin 532 kadın şiddet mağduru oldu. Yani bir günde 241 saatte 10 aile içi şiddet olayı yaşandı. Yedi ayda işlenen cinayetlerde 140 kadın ile 559 erkek yaşamını yitirdi. Polis, ülke çapında 4040 kadın ile 30 erkeği koruyor. 4078 şiddet mağduru "çağrı" üzerine koruma kapsamında. Panik butonu uygulamasının başlatıldığı Bursa'da 885 kadın ile 25 erkek koruma altına alındı.

ŞİDDETE MARUZ KALAN KADINI NELER BEKLİYOR?

- İlk dönemde donup kalma “Őok” hali
- Çevreye şiddet tepkileri verme (çocuklar)
- Sosyal yaşamdan uzaklaşma,içe kapanma,derin depresyon, öz-güven yitimi
- Kendini suçlama eğilimi, artmış endişe ve korku hali,
- Alkol ve Madde Bağımlılığı,
- İntihar düşünceleri,
- Öğrenilmiş çaresizlik,
- Evden uzaklaşma,
- Beslenme Bozuklukları,
- Ekonomik kaygılar,iş stresi. Vb.gibi

GÜNCEL ŞİDDET VERİLERİ

- 2012'nin ilk 10 ayında toplam 137 kadın öldürüldü, 106 kadın tecavüze, 195 kadın şiddete, 117 kadın tacize maruz kaldı.

KADINA KARŞI ŐİDDETI ÖNLEMEK İÇİN NE YAPILMALIDIR?

Kadına şiddet kökten çözülebilir mi ?

- Kız ve erkek çocukların, sosyal ve kültürel örüntü, önyargı ve basmakalıp cinsiyet rollerinden kaçınan ve özgüvenlerinin geliştirilmesine yönelik temel eğitim almaları sağlanmalıdır.
- Kız çocukları, erkek kardeşleri ya da ağabeyleri tarafından yönetilmemeli veya onlara hizmet etmesi zorunlu bireyler olarak düşünülmemelidir.
- Erkek çocukları ise, kız kardeşleri ve ya ablalarından farklı bir konumda olmadıkları ve onları yönetmemeleri konusunda bilinçlendirilmelidir. Bazı gelenek ve göreneklerin, toplumsal cinsiyet eşitliğini gerçekleştirme doğrultusunda yapılan çalışmalarda olumsuz bir unsur olması nedeniyle etkinliğinin kırılması gerekmektedir.
- Toplumsal cinsiyet eşitliğini gerçekleştirmek üzere kısa ve uzun vadeli, zaman sınırlı hedefler konulmasının, yeterli insan gücü ile mali kaynak tahsis edilmesinin ataerkil toplumlarda görülen kadına yönelik şiddetin azalmasında etkili olacağı düşünülmektedir.

ŞİDDETİN ÇOCUKTA ETKİLERİ

- **PSİKOLOJİK BASKI:** Eğitim ,aile ve çalışma yaşamında düşük başarı gibi bilişsel gelişim yetersizliği göstermesine; istenmeme ve terk edilme duygusu, kayıtsızlık, travma, korku, güvensizlik ve endişe, öz saygı zedelenmesi gibi psikolojik ve duygusal sorunlar yaşamasına; anksiyete ve depresyon, halüsinasyon ve bellek bozuklukları gibi zihinsel sağlık sorunları deneyimlemesine;
- **FİZİKSEL BOZUKLUKLAR:** ŞİDDET'e maruz kalan çocuğun büyüme bozuklukları, ileriki yaşamında akciğer, kalp ve karaciğer rahatsızlıkları ve cinsel ilişki yoluyla geçen hastalıklar geçirme gibi fiziksel sağlık sorunları yaşamasına; uyuşturucu bağımlılığı, cinsel etkinliğe erken başlama, intihar girişiminde bulunma gibi sağlık açısından riskli davranışlar göstermesine; sakatlanmasına veya ölümcül yaralar almasına neden olabilmektedir.

YARDIM VE ÖNLEMLER

ŞİDDET MADURU KADINLARIN BAŞVURU YAPACAĞI KURUMLAR

- İL SOSYAL HİZMETLER MÜDÜRLÜKLERİ
- **ALO 183** TELEFON HATTI
- **ALO 155** POLİS İMDAT
- **ALO 156** JANDARMA İMDAT
- SAĞLIK KURULUŞLARI
- POLİS MERKEZLERİ, JANDARMA KARAKOLLARI
- CUMHURİYET SAVCILIĞI
- BELEDİYELERİN KADIN DAYANIŞMA MERKEZLERİ
- BAROLARIN KADIN DANIŞMA MERKEZLERİ, ADLİ YARDIM KURUMLARI
- **444 43 06** GELİNCİK ÇAĞRI HATTI
- KADIN SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri

- Kanun kapsamında kurulan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinde **şiddet mağdurlarına** psikolojik, meslekî, hukukî ve sosyal alanda **rehberlik ve danışmanlık hizmeti** verilir.
- Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri **7 gün 24 saat** esasıyla çalışır.
- Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri, şiddetin önlenmesi ve **tedbir kararlarının izlenmesine** yönelik, **şiddet mağduru kişiler** ile **şiddet uygulayan/uygulama ihtimali bulunan kişilere** yönelik hizmetler yürütür.

- **PANİK BUTONU UYGULAMASI ADANA VE BURSA'DA BAŞLATILDI;** "Panik butonu" olarak da nitelendirilen "şiddet mağduru kadınların korunmasına yönelik elektronik destek sistemi" uygulaması pilot olarak Bursa'da başladı. Kolye, bilezik görünümünde, hatta cep telefonlarına eklenecek **Alo 155** ikonlarından oluşan panik butonları koruma isteyen kadınlara dağıtılacak. Buton sinyallerinin nerede olduğu tespit edilen kadına en yakın kolluk kuvveti yardım için ulaşacak.

- **MOBBİNG İZLEME** ; Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi bünyesinde mobbing konusunda eğitimler verecek ve mobbinge uğrayan kişilere psikolojik yardımda bulunmayı amaçlayan "Mobbing İzleme Komisyonu" kuruldu.
- **CİNSEL TACİZ (SALDIRI) MERKEZİ** ;Bodrum, Marmaris ve Fethiye'de turistlere yönelik cinsel saldırılara karşı Adli Tıp tarafından Muğla'ya özel merkez açılacak. Diğer şehirlere de yayılması planlanan projeye göre otopsi, muayene ve dinlenme bölümlerinden oluşan üç katlı binalarda İngilizce bilen uzmanlar görevlendirilecek.

ÇOCUK GELİNLERE HAYIR ULUSAL PLATFORMU

- Türkiye'nin çeşitli illerinde faaliyet gösteren, erken ve zorla evliliklerin ortadan kaldırılmasını talep eden 44 kurum/kuruluş ve sivil toplum örgütü bir araya gelerek daha etkin önlemler alınması için mücadele etmek amacıyla "Çocuk Gelinlere Hayır Ulusal Platformu"nu oluşturdu.
- **11 Ekim**, Birleşmiş Milletler'in kararıyla "**Kız Çocuklar Günü**" ilan edildi ve ilk 11 Ekim'in teması da 'çocuk evlilikleri' olarak belirlendi.
- Araştırmalar, eğer önlem alınmazsa, dünya genelinde, 2020 yılına kadar 150 milyon kız çocuğun 'gelin' olacağını gösteriyor.
- Türkiye'de ise her üç kadından biri çocuk yaşta evlendiriliyor. Küçük yaşta evlenmek kız çocuklar için geri dönülmesi mümkün olmayan bir süreci başlatıyor. Eğitim yaşamları sona eriyor, sağlık sorunları baş gösteriyor, şiddete maruz kalma riski artıyor, haklarını talep etme ve kullanma becerileri azalıyor.

Old, young, rich, poor, black, white, all women are at risk from violence by men. 1 in 4 women in the UK experience domestic violence. Show them your support on White Ribbon Day, November 25th. Visit womankind.org.uk

WOMANKIND
WORLDWIDE

STK VE KAMU PROJELERİ

- **KIZIM GELECEĞİMDİR KAMPANYASI**
- Urfa'da "**töre**" bahaneli cinayetler, erken evlilik ve akraba evlilikleri ile mücadele etmek adına "**Kızım Geleceğimdir**" Sloganıyla başlatılan proje ülkemizde kızlarımızı kemiren, ailelerimizi eriten annelerimizi perişan eden töre cinayetlerini anlatan bir projedir. Proje; kadına yönelik şiddetin akraba evliliklerinin, erken yastaki evliliklerin ve töre cinayetlerinin önlenmesi için toplumda duyarlılık oluşturmayı hedeflemektedir.

KIZIM GELECEĞİMDİR.

GENÇLİK PROJESİ

ŞANLIURFA'DA

BAŞLIYOR

AK PARTİ
AKADİKİ BAĞLARI

AK PARTİ
SİYASALİ BAĞLARI

KADINA ŐİDDETI ÖNLEME VE YARDIM PROJESİ:

- BAROLAR BİRLİĞİNİN "GELİNCİK "PROJESİNE 1500 ÜZERİNDE KADIN YARDIM İÇİN BAŐVURDU.

GELİNCİK PROJESİ

Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı'na
Ankara Valiliği'ne
Ankara İl Özel İdaresi'ne
Başbakanlık Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'na
Çankaya Belediyesi'ne
Yenimahalle Belediyesi'ne
Mamak Belediyesi'ne
Keçiören Belediyesi'ne
Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne
Türk Eğitim Derneği'ne
Özel Gürçağ Okulları'na
Mobbing ile Mücadele Derneği'ne
Türkiye Soroptimist Kulüpleri Federasyonu'na
Türk Kadınlar Konseyi Derneği'ne

**Şiddete ve tacize karşı
Hakkımızı aramak elimizde!**

ALO GELİNCİK HATTI
444 43 06

 gelincik
projesi

<http://www.gelincikprojesi.com/AnaSayfa.aspx>

EVLENECEK ÇİFTLERE EĞİTİM SEMİNERİ VERİLECEK

OMBUDSMAN DESTEĐİ

- **"Aile Ombudsmanlığı Pilot Uygulamaları Başladı"**
- T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Türkiye Belediyeler BirliĐi arasında yapılan protokol gereği yeni evlenecek ve evlenmiş çiftlere yönelik evlilik eğitim seminerleri düzenlenecek.
- Zonguldak ve Manavgat'ta uygulamalarına başlandı.
- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı İl Müdürlükleri ve belediyelerle ilgili birimlerde görev yapan personele yönelik eğitim; 2 gün sürecek. "Evlilikte İletişim ve Yaşam Becerileri, Aile İçi İletişim Temel Unsurları, Evlilik Çatışmasına Sebep Olan Faktörler ve Çözüm Yolları, Aile Hukuku-Nişanlılık-Aile içi Şiddet-Mal Rejimi, Evlilik ve Sağlık-Üreme Sağlığı-Aile Planlaması-Üreme Bozukluğu ve Yardımla Üreme Teknikleri" konularında verilecek eğitimlerle; programın yaygınlaştırılıp geniş kitlelere ulaşılması amaçlanıyor.

EVLİLİK OKULU PROJESİ- EVOP

Projenin temel amacı genel olarak ailenin milli , manevi ve toplumsal açıdan önemini evli ve yeni evlenecek çiftlere anlatıp gelecekte doğabilecek problemlere engel olma ,

- **PROJE KAPSAMINDA VERİLECEK SEMİNERLER VE SAATLERİ**

1. Evlilik nedir ? **1 ders**
2. Evlilikte iletişim nasıl sağlanır . **2 ders**
3. Evlilikte iletişimi bozan faktörler **2 ders**
4. Kadın Psikolojisi **1 ders**
5. Erkek Psikolojisi **1 ders**
6. Cinsel Eğitim **1 ders**
7. Sevgi Dilleri **1 ders**
8. Anne Baba Tutumları **1 ders**

ŞİDDETİN ÖNLENMESİNE DAİR YASALAR

- **AİLENİN KORUNMASI VE KADINA KARŞI ŞİDDETİN ÖNLENMESİNE DAİR KANUN**
- **Kanun No:6284** **Kabul Tarihi: 8/3/2012**

GREVIO

- “GREVIO “KADINA KARŞI ŞİDDET VE AİLE İÇİ ŞİDDETLE MÜCADELE KOMİSYONU” (18.Ekim.2012) ‘de kadınlara yönelik şiddet ve aile içi şiddetin önlenmesi ve mücadele edilmesine ilişkin Avrupa Konseyi sözleşmesi onaylanmıştır.
- Aile kavramına zarar verecek her türlü yapıya engel olmak adına önemli yaptırımlar gelmiştir.

CEDAW

- Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW, 1979)
- Birleşmiş Milletler insan haklarına dair 7 temel sözleşmesinden biridir.
- Dünyada " KADININ İNSAN HAKLARININ SÖZLEŞMESİ" olarak bilinir ve kadın haklarının uluslar arası hukuk çerçevesinde ele alındığı , hükümetleri bağlayıcı özelliği olan tek "EVRENSEL" sözleşmedir.
- Amacı kadınlara yönelik cinsiyet ayrımcılığını ortadan kaldırmak, kadının insan haklarını korumak, eşitliği sadece kanun önünde değil, hayatın içinde de sağlamaktır.

KADINLARA YÖNELİK HER TÜRLÜ AYRIMCILIĞIN ÖNLENMESİ

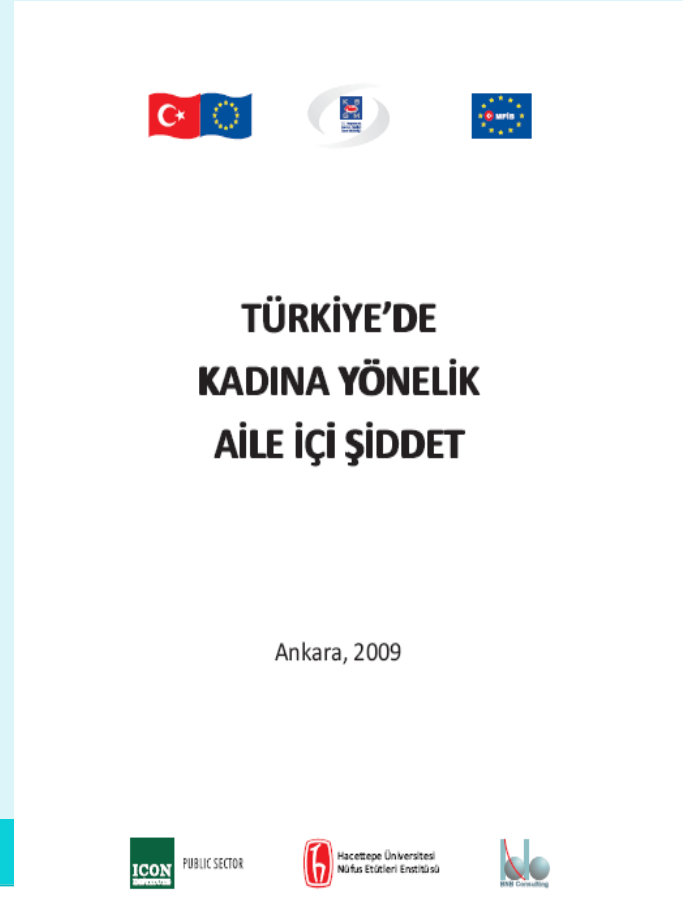

- Türk Ceza Kanununda yapılan değişiklikler, alınacak önlemleri ve ilgili kuruluşları belirleyen Başbakanlık Genelgesinin yayınlanması, Kadına Yönelik Şiddet İzleme Komitesinin oluşturulması, Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planının kabulü ve çeşitli farkındalık yaratma ve eğitim programları gibi kadına yönelik şiddetle mücadele etmek için alınan önlemleri inceler.
- Komite, Devlet topraklarında kadınların %39'unu etkileyen kadına yönelik aile içi şiddet de dahil kadına yönelik şiddetin yaygınlığının devam etmesi konusunda görüş bildirmiş ve önlem alınmasını istemiştir.
- 4320 No'lu Ailenin Korunmasına Dair Kanunun mevcut olmasına karşın kadına yönelik şiddete ilişkin kapsamlı bir ulusal kanunun bulunmayışına dikkat çekerek yeni yasanın oluşmasına destek vermiştir.
- Türkiye'de kadın sığınma evlerinin sayıca yetersiz olduğuna (taraf Devlet genelinde 57 sığınma evi mevcuttur) dikkat çekerek, bu çeşit sığınma evlerinin uygun olanak ve kaynaklardan mahrum olabileceği hususunu inceleyerek komisyon raporlarını Devlete iletmiştir.

YAYINLAR

- **AİLE İÇİ ŞİDDETLE MÜCADELE EL KİTABI**
T.C. BAŞBAKANLIK Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü yayını

İLGİLİ TANIMLAR

- **Kadına yönelik şiddet:**

Kadınlara, yalnızca kadın oldukları için uygulanan veya kadınları etkileyen cinsiyete dayalı bir ayrımcılık ile kadının insan hakları ihlaline yol açan ve bu Kanunda şiddet olarak tanımlanan her türlü tutum ve davranışı,

- **Şiddet mağduru:**

Bu Kanunda şiddet olarak tanımlanan tutum ve davranışlara doğrudan ya da dolaylı olarak maruz kalan veya kalma tehlikesi bulunan kişiyi ve şiddetten etkilenen veya etkilenme tehlikesi bulunan kişileri,

- **Şiddet önleme ve izleme merkezleri:** Şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verildiği, çalışmalarını yedi gün yirmi dört saat esası ile yürüten merkezleri,

- **Şiddet uygulayan:** Bu Kanunda şiddet olarak tanımlanan tutum ve davranışları uygulayan veya uygulama tehlikesi bulunan kişileri,

- **Tedbir kararı:** Bu Kanun kapsamında, şiddet mağdurları ve şiddet uygulayanlar hakkında hâkim, kolluk görevlileri ve mülkî amirler tarafından, istem üzerine veya resen verilecek tedbir kararlarını içerir

(6284 sayılı, Ailenin Korunması Ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Madde:2)

Sevmek birbirine bakmak değil, birlikte aynı yöne bakmaktır.
A. Saint Exupery

**ŞİDDETİN OLMADIĞI BİR YAŞAM İÇİN
EL ELE**